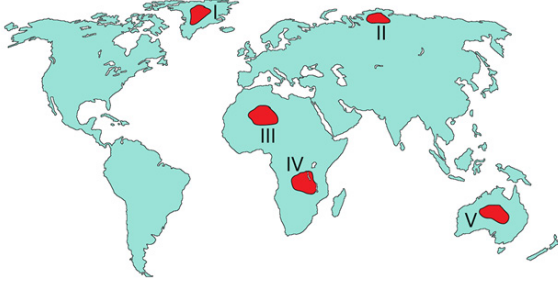

Sınav süresi **40** dakikadır. Her soru **5** puandır. Yanlış cevaplar doğru cevapları etkilemeyecektir. Cevaplarınızı optik forma işaretleyiniz.

1. Bitkilerin birçoğu, yıllık ortalama 200 mm'nin altında yağış alan yerlerde yaşayamamaktadır. Bu değerın altında yağış alan yerler dünyanın bitki örtüsü en az olan bölgeleridir. Bir bölgede bitkinin az olması, aynı zamanda otçul hayvanların, dolayısıyla etçil hayvanların az olmasına neden olmaktadır.

Haritadaki işaretli yerlerin hangisi bu duruma örnek olarak verilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Hatay'da bulunan 75 bin dönümlük Amik Gölü'nün suyu, büyük bir tarihsel hata sonucu 1968'de açılan dört drenaj kanalı ile Asi Nehri'ne boşaltıldı. Altı yıl süren ıslah çalışmalarıyla göl kurutuldu ve bu alanda tarım yapılmaya başlandı.

Ancak gölden elde edilen alan çevresine göre altı metre daha aşağıda kaldı. Bu alan, drenaj kanallarının tıkanması nedeniyle en küçük bir yağmurda dolarak neredeyse eski hâline dönmektedir.

(www.tema.org.tr)

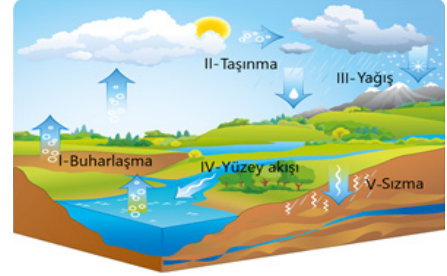
Amik gölünün kurutulması sonucu ortaya çıkan bir durum değildir?

- A) Bölge ekosistemindeki tür sayısının azalması
B) Eski göl alanının tarım alanı olarak kazanılması
C) Bölgede avlanan tatlı su balığı miktarının artması
D) Taşkınlar sonucu tarım alanlarının zarar görmesi
E) Gölde konaklayan kuş türlerinin bölgeye gelmemesi

3. Aşağıdakilerden hangisi ülkelerin uyguladıkları nüfus politikalarını zaman içerisinde değiştirme ihtiyacı duyma sebeplerinden birisi değildir?

- A) Dünyanın toplam nüfusunun aşırı çoğalması
B) Savaşlarda savunma riskinin ortaya çıkması
C) Teknolojinin insan gücüne olan ihtiyacı azaltması
D) Ekonomik ve sosyal alanda değişimlerin yaşanması
E) Ülke ekonomisi ile nüfus artışının uyumlu olmaması

4. Antarktika kıtasında, su döngüsünün aşamalarının tamamlanmasını etkileyen birçok faktör bulunur.

Yukarıdaki görselde doğadaki su döngüsünün aşamaları gösterilmiştir.

Antarktika'da görseldeki hangi aşamanın gerçekleşmesi üzerinde bir engel bulunmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Birleşmiş Milletlere göre nüfus politikası; nüfusun artış hızı, büyüklüğü, milli sınırlar içinde ve evrensel dağılışı, demografik niteliklerini etkileyecek şekilde, demografik, sosyal, siyasi, ekonomik ortak hedeflere ulaşmak gayesiyle hazırlanan önlemler ve uygulanan programlardır.

Genel olarak devletler üç temel nüfus politikası uygularlar. Bunlar:

- Nüfus artış hızını artırıcı politikalar,
- Nüfus artış hızını düşürücü politikalar,
- Nüfusun nitelik ve niceliğini iyileştirici politikalar.

Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızını artıran bir uygulama değildir?

- A) Yasal evlenme yaşının düşürülmesi
B) Nüfusun eğitim seviyesinin yükseltilmesi
C) Doğum masraflarının devlet tarafından karşılanması
D) Kreşlerin yaygınlaştırılması ve ücretsiz hizmet vermesi
E) Sağlık ve eğitim giderlerinin devlet tarafından karşılanması

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin değişik dönemlerde uyguladığı nüfus politikalarının gerekçelerinden birisi olmamıştır?

- A) Savaş nedeniyle nüfusun azalmış olması
B) Ülke kaynaklarının nüfusu besleyememesi
C) Fazla nüfusun askeri güç olarak görülmesi
D) Nüfus yoğunluğunun yükseltmek istenmesi
E) Ekonomi kaynaklı sıkıntıların ortaya çıkması

7. Dünya'daki şehirlerden bazıları konumu, hinterlandı ve fonksiyonları sonucunda oldukça gelişmiş ve büyük şehirler arasında yer almışlardır. Bu şehirlerin bir kısmı da binlerce yıllık geçmişi ve tarihi niteliklerin etkisiyle, Dünya'nın en önemli şehirleri olmuşlardır.

Bu açıklamaya göre, aşağıdaki şehirlerden hangisinin ortaya çıkması ve gelişimi daha yakın bir zamanda olmuştur?

- A) Kahire B) Londra C) Şanghay
D) İstanbul E) New York

8. 1207'de bir belde olarak kurulmuş ve 1880 kraliyet berati ile şehir olma statüsünü kazanmıştır. Liverpool'da bulunan limanın çok hızla gelişmesiyle, şehir nüfusu alınan göçlerle hızla artmış dolayısıyla büyük şehir olma karakterini kazanmıştır. Şehir 18. Yüzyılda köle, tarım ve hafif sanayi ürünleri ticareti ile ün salmıştır. 19. yüzyıl başlarında dünya ticaretinin %40'ı Liverpool dokları ve limanından geçmekte idi.

2007 yılında 800. yaş gününü kutlayan bu şehir, 2008 yılında Avrupa Kültür Başkenti olmuştur.

Yukarıdaki metinde Liverpool şehrinin hangi fonksiyonundan söz edilmemiştir?

- A) Liman şehri B) Ticaret şehri C) Ulaşım şehri
D) Kültür şehri E) Tarım şehri

9. Cittaslow (Sakin Şehir), 1999 yılında İtalya'da kurulmuş uluslararası bir belediyeler birliğidir. Sakin Şehir; bir şehirdeki yaşam kalitesinin iyileştirilerek kalkınmanın, şehrin kendi özgün yapısının, mimarisinin, gelenek ve göreneklerinin, yerel yemeklerinin ve tarihsel kimliğinin korunmasıyla mümkün olacağını öngörmektedir. Türkiye'nin en büyük adası da, 2011 yılında Cittaslow unvanını almış, bu unvanı ile dünyanın ilk ve tek sakın adası olmuştur.

Bu ada aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gökçeada B) Bozcaada C) Kınalı ada
D) Heybeliada E) Avşa adası

10. Bazı şehirler sanayi fonksiyonu özelliğini, sahip olduğu madenleri çıkarıp fabrikalarında işlemesine bağlı olarak kazanmışlardır.

Aşağıdaki şehirlerden hangisi sanayi fonksiyonuna bu nedenle sahip olmamıştır?

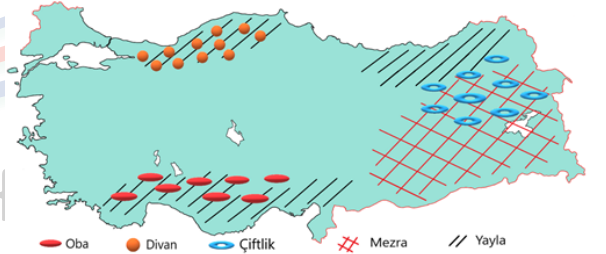
- A) Karabük B) Batman C) Kırıkkale
D) Seydişehir E) Afşin-Elbistan

11. Karayolu, Demiryolu ve Denizyolu (Liman) ulaşım sistemlerinin tamamına sahip olan kentler, bu ulaşımlardan bazılarında sahip olmayan kentlere göre daha fazla gelişme imkânı bulabilmişlerdir. Ülkemizde üç ulaşım sistemine de sahip olarak gelişme imkânı bulmuş şehirlerimiz bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tip şehirlerimizden birisi değildir?

- A) İzmir B) Bursa C) Mersin
D) Samsun E) İstanbul

12. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bazı köyden küçük yerleşmelerin dağılışı gösterilmiştir.

Harita üzerinde verilen hangi yerleşme türünün yeri yanlış verilmiştir?

- A) Oba B) Yayla C) Çiftlik
D) Mezra E) Divan

13. Aşağıdaki haritada beş yöre işaretlenmiştir.

Haritada işaretlenmiş yerlerin hangisinde yerleşim alanları kısıtlı olmasına rağmen, yerleşmeler dağınık bir şekilde araziye yayılmışlardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Kullanım miktarı fazla olan bir ürünün zamanla toplumun geneli tarafından beğenisinin azalması öncelikle tüketimini sonrasında da üretim miktarını azaltır.

Verilen metinde tüketim miktarını etkileyen hangi beşeri unsurun etkisinden söz edilmiştir?

- A) Moda B) Reklam C) İhtiyaçlar
D) Gelir düzeyi E) Teknolojik gelişmeler

15. Aşağıdaki harita üzerinde beş nokta işaretlenmiştir.

İşaretli yerlerin hangilerinde yeryüzü şekillerinin dağıtım faaliyeti üzerindeki olumsuz etkisi daha fazladır?

- A) 1 ve 2 B) 2 ve 4 C) 3 ve 6
D) 5 ve 6 E) 1 ve 5

16. Üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen doğal ve beşeri faktörlerle ilgili verilen örneklerden hangisinde bir yanlışlık bulunmaktadır?

- A) Avlanan balık miktarı artınca fiyatlar ucuzlamış, balık tüketimi artmıştır.
B) Ulaşım gelişmediği için Hakkâri'de turuncgiller ve sebze üretimi çok azdır.
C) Kar yağışından dolayı ulaşım aksayınca Ardahan'a sebze sevkiyatı durmuştur.
D) Türkiye'nin Avrupa ile Orta Doğu arasında yer alması transit ticareti geliştirmiştir.
E) İslamiyet'e göre domuz eti haram olduğundan Türkiye'de domuz besiciliği çok azdır.

- 17.

Yukarıdaki haritada işaretli yerlerin hangisindeki ekonomik faaliyetlerin gelişimine etkisi olan doğal kaynak yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Doğal kaynakların insanlık için önemi, zaman ve mekâna göre değişmektedir. Bu durum insan ihtiyaçlarının değişiminden kaynaklanmaktadır.

Aşağıdaki doğal kaynaklardan hangisinin önem kazanması diğerlerinden daha önce gerçekleşmiştir?

- A) Bakır B) Petrol C) Orman
D) Doğal gaz E) Taş kömürü

19. Türkiye'nin sahip olduğu doğal kaynaklarının kullanım alanlarından birisi de turizm sektörüdür.

Aşağıdaki turizm birimlerinden hangisi doğal kaynaklarımıza bağlı olarak ortaya çıktığı söylenemez?

- A) Bursa - Uludağ kayak merkezi
B) İzmir - Balçova kaplıcaları
C) Kapadokya - Yeraltı şehirleri
D) Muğla - Yalıkavak kumsalları
E) Alanya - Damlatay mağarası

20. Bazı ülkelerin yeterince gelişmemesi üzerinde;

- doğal kaynakların sınırlı olması,
 - bilim ve teknolojiye geri kalmışlık,
 - sermaye ve işgücünün yetersizliği,
- gibi çeşitli faktörler etkilidir.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinin yeterince gelişmemesi üzerinde verilen faktörlerin tamamı etkili olmuştur?

- A) Nijerya B) Venezuela C) Endonezya
D) Moğolistan E) Suudi Arabistan